

Інструкція з електробезпеки для неелектротехнічного персоналу

I. Загальні положення

- 1.1. Ця інструкція містить основні положення та заходи безпеки при використанні електроустаткування або електроприймачів, що включаються під напругу.
- 1.2. До неелектротехнічного персоналу належать особи, які працюють в приміщеннях, де в разі виникнення несприятливих умов і відсутності необхідних знань з електробезпеки може виникнути небезпека ураження електричним струмом.
- 1.3. У відповідності з вимогами "Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів" /ПБЕЕС/ працівникам, які проводять включення і відключення будь-якого електричного обладнання або пристроїв, працюють з ручними електричними машинами та іншими переносними електроспоживачами, присвоюється I кваліфікаційна група з електробезпеки..
- 1.4. До осіб I кваліфікаційної групи по електробезпеці відносяться також працівники, які прибирають приміщення, де встановлені комп'ютери.
- 1.5. Неелектротехнічний персонал повинен знати та виконувати заходи безпеки при роботі з технологічним обладнанням та ручним електроінструментом.
- 1.6. Перша кваліфікаційна група допуску присвоюється після перевірки знань з техніки електробезпеки безпосередньо на робочому місці працівника. Знання перевіряє особа, яка проводила інструктаж.
- 1.7. Присвоєння I кваліфікаційної групи фіксується в журналі Інструктажів з питань охорони праці з обов'язковими підписами осіб, яких інструктували та особи яка здійснювала інструктаж. Посвідчення про перевірку знань не видається.

II. Вимоги до персоналу

- 2.1. До роботи на технологічному обладнанні з електроінструментом допускаються особи, які мають елементарні знання про небезпеку електричного струму, про заходи безпеки під час роботи, а також практично ознайомлені з правилами надання допомоги потерпілим від дії електричного струму, і їм присвоєна перша кваліфікаційна група електробезпеки.
- 2.2. Працівник зобов'язаний:
 - 2.2.1. Дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства.
 - 2.2.2. Знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту.
 - 2.2.3. Проходити у встановленому законодавством порядку попередні та періодичні медичні огляди.
 - 2.2.4. Якщо потрібно, одягти спец. одяг призначений для даного виду робіт.
 - 2.2.5. Підготувати своє робоче місце до роботи, прибрати сторонні речі та предмети, які заважають роботі, звільнити проходи, входи та виходи.
 - 2.2.6. Інструменти, прилади, обладнання, пристосування, необхідні матеріали, запчастини і деталі для роботи розташувати в зручному і безпечному для користування порядку.
 - 2.2.7. Переконавшись в справності захисного заземлення, блокувальних і інших пристроїв захисту.
 - 2.2.8. Перевірити робоче місце, звернувши увагу на частини обладнання, які будуть обертатися, впевнитись, що вони огорожені чи закриті захисними пристроями.

2.2.9. Оглянути кабельні лінії, впевнитись, що вони не мають пошкоджень ізоляції, оголених струмоведучих проводів.

2.2.10. Перевірити правильність положення рукояток, вимикачів, перемикачів на обладнанні, впевнитись, що вони не мають пошкоджень.

2.2.11. Перед початком роботи з ручним електричним інструментом, переносними світильниками, електрообладнанням, комп'ютером треба перевірити:

- комплексність і надійність кріплення деталей;
- справність кабелю /шнура/, його захисної оболонки і штепсельної вилки;
- цілісність деталей корпусу, кришок, ручок на електроінструменті, щіток і місць їх закріплення;
- наявність захисних кожухів і їх справність;
- чіткість роботи вимикача;
- роботу без навантаження.

2.3. Ручний електричний інструмент, переносні світильники, електрообладнання, електрообігрівачі, комп'ютери і допоміжне устаткування до них, що мають дефекти, використовувати для роботи забороняється.

III. Виконання робіт

3.1. Для запобігання ураження працівників електричним струмом необхідно знати і суворо дотримуватись правил електробезпеки під час виконання робіт.

3.1.1. Напруга електроінструменту і переносних електричних світильників не повинна бути вищою за 220 В приміщеннях без підвищеної небезпеки, і вищою за 36 В у приміщеннях з підвищеною небезпекою і поза приміщеннями.

3.1.2. Якщо неможливо забезпечити роботу електроінструменту напругою 36 В, то допускається використання електроінструменту напругою 220 В при наявності захисних пристроїв (заземлення, занулення).

3.1.3. Штепсельні з'єднання призначені для вмикання електроінструменту повинні мати недоступні для доторкання струмоведучі частини і додатковий заземлюючий контур.

3.1.4. Вмикати і вимикати електричні пристрої, електроінструмент, який використовується при роботі тільки за допомогою вимикача.

3.1.5. При виявленні електричного струму на корпусі електрообладнання, електроінструменту, а також пошкодження електророзеток, ізоляції струмоведучих проводів негайно припиняти роботу і повідомити про виявлені недоліки або пошкодження своєму керівникові.

3.1.6. При припиненні подачі струму під час роботи з електроінструментом або іншими електрообладнаннями або при перерві в роботі електроінструмент від'єднується від електромережі.

3.2. В процесі роботи, особа, яка проводить вмикання та вимикання електроспоживаючих агрегатів, повинна керуватися вимогами інструкції з охорони праці для даного робочого місця чи інструкцією по експлуатації агрегатів/обладнання.

3.3. В місцях де можливе ураження працівників електричним струмом необхідно нанести відповідні попереджувальні написи.

IV. Під час роботи забороняється

- 4.1. Торкатися відкритих неогороджених струмоведучих частин електрообладнання (пошкоджені вилки, розетки, провід з пошкодженою ізоляцією).
- 4.2. Працювати несправним електроінструментом (відсутнє або пошкоджене заземлення, занулення).
- 4.3. Вимикати електроінструмент та інше обладнання смикаючи за провід живлення.
- 4.4. Працювати без засобів індивідуального захисту.
- 4.5. При вологому прибиранні не допускати попадання вологи на електрообладнання, вимикачі, електророзетки.
- 4.6. Прибирання виконувати тільки впевнившись, що обладнання вимкнено з електромережі.
- 4.7. Забивати цвяхи, скоби та інші металеві предмети в місця можливого знаходження електропроводки.
- 4.8. Передавати електроінструмент іншим або стороннім особам для виконання робіт.
- 4.9. Не допускати випадків експлуатації обладнання без персоналу.
- 4.10. Розбирати ручний електроінструмент і робити самим будь-який ремонт як самого електроінструмента так і проводів, штепсельних з'єднань і т. п.;
- 4.11. По закінченні роботи перевірити, щоб усі електроінструменти, обладнання були відключені від електромережі.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. При аварії або нещасному випадку негайно відключити електроінструмент, переносні електроспоживачі, обладнання, повідомити керівника, а також забезпечити до прибуття комісії по розслідуванню події, збереження обстановки, якщо це не загрожує небезпекою для людей або збереженню майна.
- 5.2. При необхідності надати першу долікарську допомогу потерпілому у відповідності з вимогами «Інструкції по охороні праці по наданню першої долікарської допомоги потерпілому».
- 5.3. У разі виявлення пожежі /ознак горіння/ кожний громадянин і працівник установи зобов'язаний:
 - негайно повідомити про це телефоном пожежну охорону по № 101. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
 - вжити /по можливості/ заходів по евакуації, гасіння/локалізації/ пожежі, та збереження матеріальних цінностей;
 - повідомити про пожежу керівника, чи відповідальну компетентну особу або чергового по установі;
- 5.4. У разі необхідності /ураження електричним струмом, опіки III та IV ступенів/ викликати швидку медичну допомогу
- 5.5. При гасінні пожежі в електроустановках треба використовувати порошкові або вуглекислотні вогнегасники. Використання для цього води, пінних та водних вогнегасників не допускається через можливість бути враженим електричним струмом.

VI. Надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом

6. Звільнити потерпілого від дії електричного струму шляхом відключення приладів від електромережі. Якщо це неможливо зробити, необхідно відтягнути потерпілого, вхопивши його за кінці одягу рукою в гумовій рукавиці або вставши на гумовий килимок, відкинути палицею провід.
- 6.1. Після звільнення потерпілого від дії електричного струму, необхідно надати першу медичну допомогу.

- 6.2. Штучне дихання ритмічним вдуванням повітря із свого рота в рот або ніс потерпілого (10-12 разів на хвилину).
- 6.3. Підтримання у потерпілого штучного кровообігу непрямим масажем серця. Для цього стискають м'язи серця ритмічним натисканням (60-70 разів на хвилину) на передню стінку грудної клітки.
- 6.4. Першу долікарську допомогу необхідно надавати до прибуття швидкої медичної допомоги, або появи трупних плям на тілі потерпілого.